

Management da qualitad

da la scola populara

dal chantun Grischun

Qualitad da la scola e da l'instrucziun

Modul B

Cuntegn

Management da qualitat da la scola populara dal chantun Grischun	3
1. Concept da qualitat da la scola populara dal chantun Grischun	3
1.1 Regulaziun tras il chantun ed ils pertadars da la scola	4
1.2 Valitaziun e promozion da la scola	4
1.3 Management intern da la qualitat da la scola	4
1.4 Ciclus da qualitat en survista.....	5
2. La qualitat da la scola en survista	6
3. La qualitat da l'instrucziun en survista.....	7
3.1 Impurtants indizis da qualitat interdisciplinars per la valitaziun e la promozion da l'instrucziun.....	7
3.2 Model da purschida e niz davart l'effect da l'instrucziun	8

Management da qualitad en la scola populara dal chantun Grischun

La regenza fixescha en il rom da ses program guvernamental ils accents da svilup correspondents per il sectur da furmaziun. La strategia da furmaziun vegn reponderada mintga quatter onns e preschentada al cussegl grond sco basa da discussiun.

In management da qualitad chantunal dat en il rom da l'incumbensa legala garanzia per la qualitad ed il svilup da la scola populara. El garantescha era ina realisaziun conse-

quenta e sistematica dals accents da svilup chantunals. La vista externa da la surveglianza da scola, basada sin evaluaziuns, concerrent il stadi da la scola populara e da la scolina sco era concerrent il success da las mesiras, furnescha enconuschienschas directivas per la planisaziun chantunala da la furmaziun.

1. Concept da qualitad per la scola populara dal chantun Grischun

Ils princips e l'incumbensa legala dal svilup e da la garanzia da la qualitad en la scola populara (art. 42 lescha da scola) sa laschan realisar sin trais vias:

1.1 Regulaziun tras il chantun ed iis purtaders da la scola

Nivel chantunal:

- Lescha da scola chantunala
- Plans d'instrucziun incl. tavlas da lecziuns e finamiras da la materia
- Scolauta da pedagogia: furmaziun / furmaziun supplementara

Purtaders da la scola:

- Offerta scolastica
- Furmaziun supplementara interna (FSI)
- Mesiras per in svilup efficazi da la qualitad

1.2 Valitaziun e promozion da la scola

- Surveglianza e promozion da la scola (art. 42 lescha da scola)
- Surveglianza da la scola a base d'evaluaziuns
- Secturs ed indizis da qualitad per ils champs d'evaluaziun
- Rapport en scrit a las scolas cun indicaziuns davart il svilup
- Savida directiva per l'incumbensa da furmaziun locala e chantunala
- Controlling da las mesiras d'evaluaziun

1.3 Management intern da la qualitad

- Direcziun e surveglianza da la scola (art. 41 lescha da scola)
- Engaschament e promozion dal personal
- Direcziun dal personal
- Incumbensa professiunala (reglas da professiun da LCH/MCH ...)
- Standardisaziun da process (programs da scola ...)
- Ciclus dal management intern da la qualitad

Concept da qualitad
Scola populara dal chantun Grischun

1.1 Regulaziun tras il chantun ed ils purtadars da la scola

Il management da qualitad da la scola populara dal chantun Grischun garantescha ina realisaziun consequenta e sistematica da las finamiras e dals accents da qualitad chantunals.

La vista externa areguard il success da las mesiras da furmaziun porschan cumparegliaziuns interchantunalas, svizras ed internaziunalas. In med central per l'evaluaziun sistematica èn tests da prestaziun che mesiran il stadi d'emprender u il success da scola da las scolaras e dals scolars. Ils tests da prestaziun possibiliteschan cumparegliaziuns tranter scolaras e scolars, classas, scolas, chantuns u pajais.

Ina particularitat concernent la regulaziun da la scola populara grischuna è fixada en l'art. 2 da la lescha da scola: "Ils purtadars da las scolas popularas èn las vischnancas, las corporaziuns da vischnancas ed ils circuls."

Las competenzas e la responsabladad correspondenta duain vegnir delegadas là, nua che las incumbensas èn da schliar (principi di subsidiaridad): la vischnanca resp. il cusseggi da scola determinescha en il rom da las prescripziuns chantunalas l'offerta scolastica per sia scola, p.ex. model da scola, scola dal di, lavur sociala da scola etc.

Ils detaglis davant il management intern da la qualitad èn formulads en il modul D.

1.2 Valitaziun e promozion da la scola

Sin basa da l'art. 42 da la lescha da scola e dal conclus da la regenza nr. 1623 dals 18 da november 2003 valitescha e promova l'inspecturat da scola e da scolina las scolas e las scolinas.

Quai succeda en il rom dal process standardisà „Valitaziun e promozion da la scola“ che evaluescha las scolas.

La valitaziun e la promozion da la scola garantescha l'observaziun da las prescripziuns chantunalas da basa e la realisaziun da l'incumbensa chantunala da furmaziun surdada a las scolas. Ella garantescha uschia independentamain dal lieu da domicil las medemas schanzas da furmaziun per tut ils uffants dal chantun.

La surveglianza da scola basada sin l'evaluaziun ha l'incumbensa d'eruir e da valitar periodicamain la qualitad da la scola sco unitad pedagogica. Questa vista externa cumpletestcha l'evaluaziun interna da la scola.

Tut las incumbensas centralas da l'inspecturat èn descrittas en il modul C (valitaziun e promozion da la scola, cussegliazion professiunala, sustegn e communicaziun).

1.3 Management intern da la qualitad da la scola

La scola sviluppa la qualitad systematicamain tenor l'agen concept local da qualitad (cf. modul D). Per cumplettaar l'atgna vista integrescha il sistem d'autoevaluaziun - en il senn d'in feedback da 360° - era perspectivas d'autras personas (p.ex. resuns da scolaras e scolars, resuns da geniturs, peer review).

En il rom da la basa legala, dal plan d'instrucziun chantunal e dal management intern da la qualitad da la scola locala instrueschan las magistras ed ils magisters tenor las reglas professiunala da LCH/MCH e tenor lur concept d'instrucziun personal.

Direcziuns da scola e personas d'instrucziun procuran systematicamain per la garanzia ed il svilup da la qualitad tenor il concept da qualitad da la scola. Ellas evalueschan sezzas lur activitads, ils process ed ils resultats da l'instrucziun e da la classa (p.ex. cun controllas da la savida, feedbacks collegials, resuns da geniturs e da scolars e scolaras; cf. modul D).

Ellas defineschan finamiras personalas per lur lavur. En il rom da la garanzia e dal svilup intern da la qualitad da la scola realiseschan ils magisters e las magistras projects communabels concernent la structuraziun da l'instrucziun e la promozion e valitaziun da las competenzas dals scolars e da las scolaras (p.ex. ospitaziuns vicendaivlas, gruppas da lavur Q...)

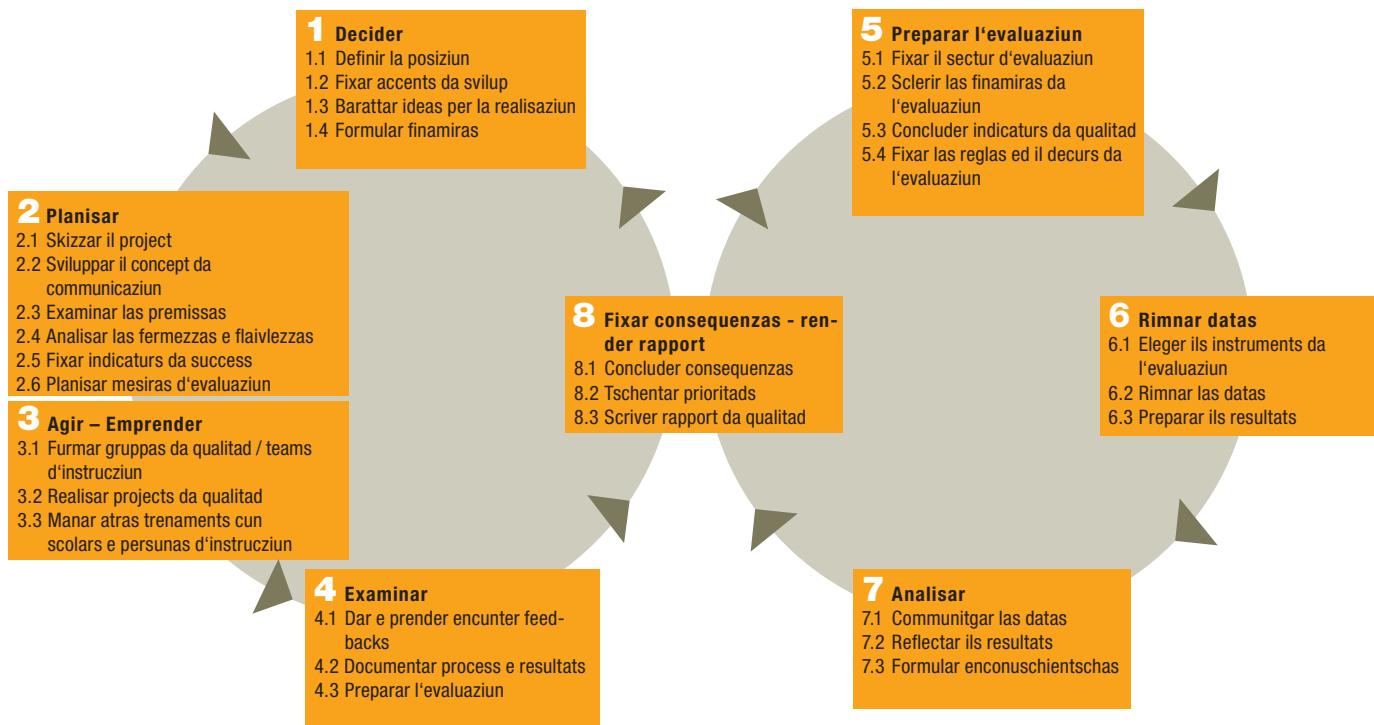
Las scolaras ed ils scolars vegnan intimads consequentamain d'emprender e da lavurar independentamain (sulets, en gruppas u en cumianzas da classas). Els valiteschan periodicamain lur prestaziuns en ils secturs tematicas, metodics, personals e socials e documenteschan quai en in portfolio.

La valitaziun da las scolaras e dals scolars tras las personas d'instrucziun s'orientescha als standards svizzers da furmaziun, a las finamiras dal plan d'instrucziun ed als principi da „Promover e giuditgar a moda cumplessiva“.

1.4 Il ciclus da qualitat

En intervals regulars mida la scola dal latsch da prestaziun (sanester) tar il latsch d'emprender (dretg) ed evaluescha la qualitat da scola. La basa per il process dal svilup da qualitat da las scolas è ina chapientscha communabla dad ina "buna scola". Latiers è il process sa drizzà ad ina meglier-

aziun permanenta en il senn da innovaziun ed optimaziun. Per la scola populara sco "organisaziun che emprenda" vala il principi da Q2E, qualitat entras evaluaziun e svilup.

Funtauna: Brägger, G./Posse, N.: Instrumente für die Qualitätsentwicklung und Evaluation in Schulen, IQES, 2007, pg. 197.

2. Qualitad da scola en survista¹

Tgi che vul meglierar la qualitad da la scola sto l'emprim savair tge che caracterisescha ina buna scola.

Ina buna scola n'intermediescha betg be las cumpetenzas en la materia; sia laver sa basa sin in model bler pli cumplessiv. Sper la cumpetenza en la materia èn centralas la cumpetenza sociala, la cumpetenza personala ed ina gronda cumpetenza metodica. Per pudair emprender per vita duranta ston las scolaras ed ils scolars disponer d'ina savida pratica, d'enconuschentschas specificas, d'in repertori da capacitads e d'abilitads da communitygar, da tecnicas da laverar e d'emprender, d'ina abilitad da reflectar davart quai ch'els han emprendì e da valitar sasezs.

La vista detagliada davart ils sis secturs da qualitad cun tut ils indizis, è da chattar tar las agijuntas "Instruments" sin nossa pagina d'internet "Valitaziun e promozion da las scolas". Questa survista preschenta ils puncts principals dal program da l'inspecturat da scola e da scolina concernent la valitaziun e la promozion da la scola.

SIS SECTURS DA QUALITAD

1

Incumbensa da furmaziun e d'educaziun

Il sectur „Incumbensa da furmaziun e d'educaziun“ cumpiglia caracteristicas fundamentalas che sa basan sin in fundament da cumpetenzas cumplessiv.

2

Cultura e clima da scola

La "cultura ed il clima da scola", spezialmain la segirtad emozionala e fisica da tut las personas participadas a la scola, è in'importanta basa per mussar ed emprender.

3

Mussar / Empreender

„Mussar ed emprender“ è il champ d'activitat principal da tut las scolas. Quai è lur incumbensa centrala e qua han ellas lur cumpetenzas. En il center da la „Valitaziun e promozion da la scola“ da l'inspecturat da scola e da scolina dal chantun Grischun stat il giudicat da secturs interdisciplinars da l'instrucziun.

4

Direcziun da scola

La „Direcziun da scola“ influenescha fermamain la qualitad da la scola. Ella procura che la scola po cuntanscher las finamiras impurtantass cun duvrar las resursas optimalmain. Ella pussibilitescha a las personas d'instrucziun da far part commensuradament al process da decisiun e metta adina la finamira dad ina buna scola davantvart.

5

Cundiziuns da basa

Bunas „Cundiziuns da rom“ da vart dal chantun e dals purtaders da la scola pussibiliteschan da garantir e promover la qualitad da la scola. Conceptis e regulaziuns cleris ed in'infrastructura adequata sustegnan las personas d'instrucziun tar il svilup da las cumpetenzas centralas.

6

Management da qualitad da scola intern

Il „management da qualitad“ cumpiglia l'evaluaziun periodica e sistematica, interna ed externa, da la qualitad da la scola e da l'instrucziun. Il management da qualitad è damai ciclic e sa basa sin ils indizis da qualitad dals secturs 1 - 6.

¹Funtaunas: Qualitätsrahmen Bertelsmann Stiftung; Fachstelle Externe Schulevaluation Luzern; «Unterrichtsqualität und Lehrerprofessionalität», Prof. A. Helmke, Universität Landau.

3. Qualitat da l'instrucziun en survista²

Ina bun'instrucziun vegn definida en la perscrutaziun empirica da l'instrucziun a basa da las suandantas traes orientaziuns:

ORIENTAZIUN TENOR PERSUNAS

Sper indizis generalis da la personalitat (temperament, pazienza etc.) stattan en il center surtut las cumpetenzas professiunalas, las expertisas pedagogicas e la savida professiunala.

ORIENTAZIUN TENOR PROCESS

La qualitat da l'instrucziun vegn determinada tras indizis dals process d'instruir e d'emprender (interacziuns magister/-tra - scolar/a etc.). L'object da l'evaluaziun è „L'inscenaziun da l'instrucziun“.

ORIENTAZIUN TENOR L'EFFICACITAD

La qualitat da l'instrucziun vegn mesirada sin fundament d'effects cumprovabels, surtut sin fundament da las prestaziuns da las scolaras e dals scolars (controllas da la savida actuala, finamiras da furmaziun centralas, standards).

3.1 Indizis da qualitat interdisciplinars impur-tants per la valitaziun e la promozion da l'instrucziun

Direcziun da la classa:

La direcziun da la classa maina a las finamiras da l'instrucziun. A quai intent servan l'accordanza optimala da tenutas, acziuns e mesiras.

Clima d'instrucziun:

L'instrucziun ha lieu en in clima d'emprender stimulant ed en buna relaziun vicendaiva.

Motivaziun:

Tematisar differents motivs ch'èn relevantes per l'emprender; sveglier il motiv d'avair interess e da vulair prestar; motivaziun cun emprender vi dal model; engaschament; plaschair dal rom e d'instruir da la magistra u dal magister.

Structura / Evidenza:

L'instrucziun è bain structurada, las infurmaziuns èn claras e chapaivlas, uschia ch'ellas inizieschan il/in process d'emprender.

Finamiras / Cuntegns:

Las finamiras ed ils cuntegns èn impurtants e correspondan a las pretensiuns dal plan d'instrucziun.

Orientaziun a las cumpetenzas:

L'instrucziun sa drizza envers la promozion da cumpetenzas.

Orientaziun a las scolaras / als scolars:

L'instrucziun s'orientescha als interess, la presavida e las spetgas da las scolaras e dals scolars. Ella pussibilitescha ad els/ellas da surprender responsabludad entras participaziun commensurada.

Activaziun:

L'instrucziun promova in emprender activ autonom ed in emprender cooperativ.

Metodas / furmas socialas:

Las personas d'instrucziun varieschan a moda adequata metodas, medias e furmas socialas, per sveglier mirveglia, tensiun ed interess e per satisfar als differents tips d'emprender.

Exercitar / Consolidar / Valitar:

L'instrucziun sostegna la durabilitad da l'emprender entras consolidar intenziunadaman, approfundar, examinar e valitar a moda cumplessiva.

Pratica cun eterogenitad:

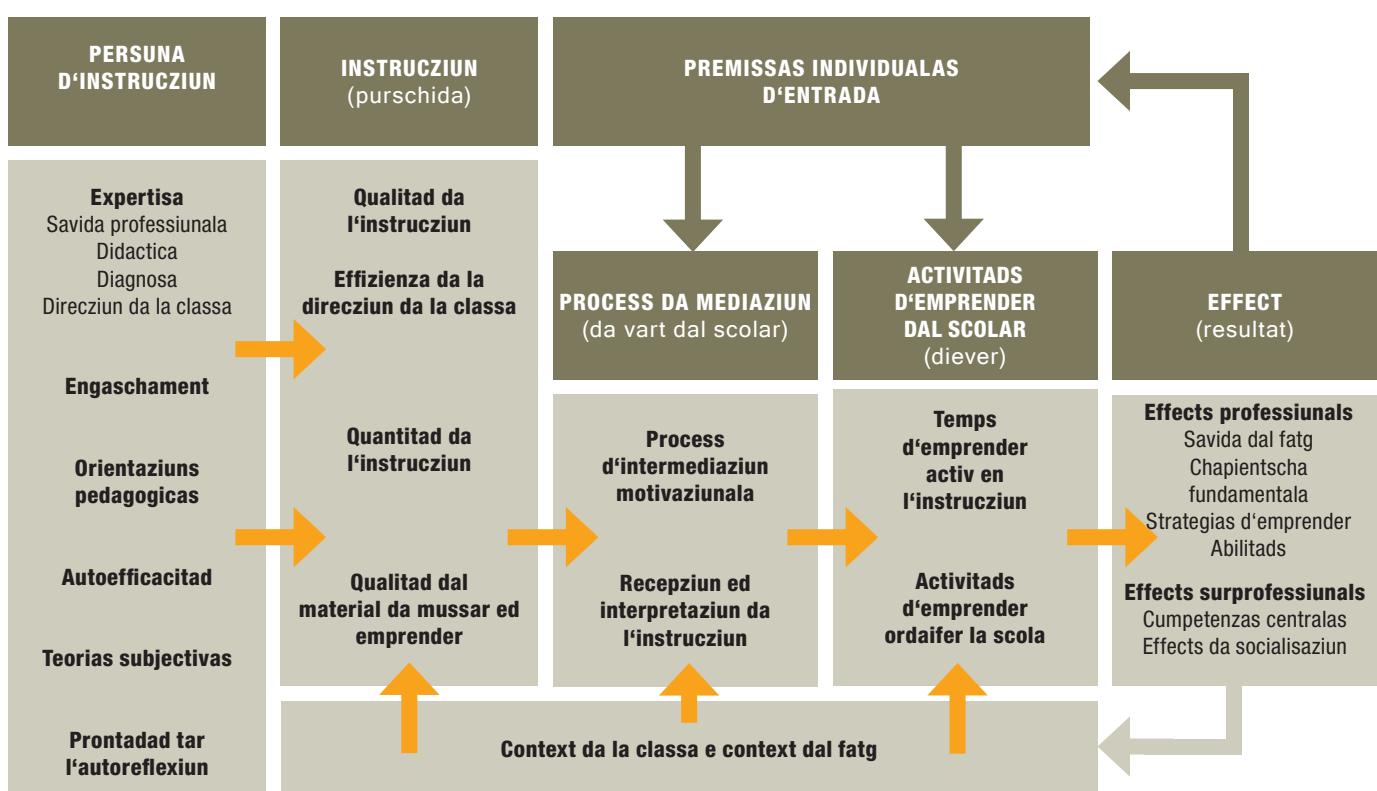
L'instrucziun cuntegna purschidas d'emprender differenziadas, per tener quint da las differentas premissas e dals differents basegns d'emprender da las scolaras e dals scolars.

² Funtauna: Collauraziun da l'inspecturat da scola e scolina Grischun cun Dr. A. Helmke ils 26 da zercladur 2006 ed ils 16/17 da settember 2010.

3.2. Model da purschida e niz davart l'effect da l'instrucziun

En il suandard model tenor A. Helmke vegnan ils facturs da la qualidad da scola integrads en in model cumplessiv pertutgant pussaivladads da l'effect e pertutgant criteris a finamiras. Quai model cumpiglia pia indizis da la persuna

d'instrucziun e da l'instrucziun sezza. Ina considerabla cumpart al success d'emprender ha il diever da la purschida entras la scolara ni il scolar.

Funtauna: Helmke, A.: Unterrichtsqualität und Lehrerprofessionalität, Diagnose, Evaluation und Verbesserung des Unterrichts, 2009, pg. 73.